

GVB Holding NV

Jaarverslag 2021

OV-domein en taken GVB

GVB is verweven met verschillende bestuurlijke organisaties die taken aan GVB hebben uitbesteed.

OV-exploitatie en handhaving sociale veiligheid

De Concessie Amsterdam is het contract voor de exploitatie van het openbaar vervoer en voor handhaving van de sociale veiligheid. Een concessie is nodig om in een bepaald gebied gedurende een bepaalde periode het openbaar vervoer te mogen verzorgen. Concessieverleners zijn provincies en vervoerregio's. Vervoerregio Amsterdam is concessieverlener voor het openbaar vervoer in Groot-Amsterdam. GVB Exploitatie BV is als concessiehouder verantwoordelijk voor de uitvoering. De Concessie Amsterdam is vastgesteld op 5 december 2013 en loopt tot en met 2024. Vanuit dit contract biedt GVB het openbaar vervoer met metro, bus en tram aan de reizigers in en rond Amsterdam.

- Contract: Concessie Amsterdam
- Concessiehouder: GVB Exploitatie BV
- Concessieverlener: Vervoerregio Amsterdam
- Bekostiger: Vervoerregio Amsterdam

De concessie is onderhands gegund. Vervoerregio Amsterdam heeft daardoor zeggenschap over GVB Exploitatie BV. Tot eind 2021 werd voor de benoeming en het ontslag van commissarissen en de statutaire directie voorafgaande goedkeuring van de Vervoerregio Amsterdam gevraagd. Vanaf eind 2021 is Vervoerregio Amsterdam medeaandeelhouder in GVB. De Vervoerregio heeft een prioriteitsaandeel in GVB. Hiermee wordt voldaan aan de doorslaggevende zeggenschap in GVB Exploitatie BV.

Minder subsidie

De afspraken in de verleende concessie hebben gedurende de concessieperiode tot een forse afname van de subsidie geleid. Door de beoogde groei van het aantal reizigers per dag en de hieruit volgende reizigersinkomsten en efficiency-verbeteringen is het mogelijk om met minder subsidie toch een beter OV te realiseren. Hiervoor zijn bij het overeenkomen van de concessie reeksen met kentallen voor onder andere de reizigersaantallen, reizigersinkomsten en subsidie overeengekomen. In de concessie zijn afspraken gemaakt over de periodieke bijstelling hiervan. Meerdere malen zijn de concessiereeksen aangepast naar aanleiding van de groei van het aantal reizigers. Hierdoor kon de subsidie verder worden verlaagd.

Nieuwe concessie

In december 2019 besloot het Dagelijks Bestuur van Vervoerregio Amsterdam om te starten met een inbestedingsprocedure voor een nieuwe concessie per december 2021. GVB voldeed aan de criteria voor deze vervroegde concessie, maar vanwege corona zijn de omstandigheden veranderd en is dit uitgesteld tot het oorspronkelijke jaar van planning: 2024.

Sociale veiligheid

In de concessie zijn ook afspraken gemaakt over handhaving van de sociale veiligheid in het openbaar vervoer. GVB Exploitatie BV heeft hiervoor resultaatafspraken; Vervoerregio Amsterdam stelde in 2020 een bedrag van € 20,1 miljoen beschikbaar voor te leveren prestaties. Buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente Amsterdam zijn samen met de politie als Veiligheidsteam Openbaar Vervoer verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde. Daarnaast heeft GVB

eigen buitengewoon opsporingsambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de bedrijfsoperationele handhaving.

Communautaire vergunning

Op 16 december 2016 heeft GVB Exploitatie BV een communautaire vergunning toegekend gekregen. De verleende communautaire vergunning is geldig van 29 december 2016 tot en met 28 december 2021.

Vervoerregio Amsterdam stuurt in haar aanpak op behaalde resultaten en rekent GVB daar ook op af. De prestaties worden gemeten op basis van de klanttevredenheid (OV-Klantenbarometer), het aantal reizigerskilometers in de spits, punctualiteit en rituitval, en de sociale veiligheid. In de concessie geeft Vervoerregio Amsterdam meer prikkels in plaats van voorschriften, om te sturen op resultaten. Zo maakt de Vervoerregio een deel van de subsidie variabel, afhankelijk van de groei van het aantal reizigerskilometers in de spits.

Begin 2018 is aan GVB Commercieel Vervoer BV een communautaire vergunning verleend voor de periode 5 januari 2018 tot 4 januari 2023.

Beheer en onderhoud railinfrastructuur

De tram- en metro-infrastructuur is eigendom van de gemeente Amsterdam. Het beheer en onderhoud ervan is tot en met 31 december 2021 uitbesteed aan GVB Infra BV. In een overeenkomst Beheer en Onderhoud Railinfrastructuur (BORI) tussen de afdeling Metro en Tram van de gemeente en GVB Infra BV zijn de afspraken vastgelegd. Het BORI-contract is gekoppeld aan de duur van de concessie. Vervoerregio Amsterdam stelt de middelen voor dit contract ter beschikking aan afdeling Metro en Tram van de gemeente Amsterdam.

- Contract: Beheer en Onderhoud Railinfrastructuur
- Uitvoering: GVB Infra BV
- Opdrachtgever en eigenaar infrastructuur: gemeente Amsterdam, afdeling Metro en Tram
- Bekostiger: Vervoerregio Amsterdam (aan de gemeente)

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf die datum is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB opdrachtnemer. Hiervoor is voor de looptijd van 13 jaar de Asset Management Railinfra Overeenkomst (AMRI) gesloten tussen de vervoerregio en GVB Infra BV (de statutaire naam van het Railinfrabedrijf). De tram- en metro-infrastructuur blijft in eigendom van de gemeente Amsterdam.

Strategische middelen

GVB Activa BV ziet toe op de instandhouding en het gebruik van de middelen voor (en door) GVB Exploitatie BV. Deze middelen, de strategische activa, bestaan uit metro's, trams en bussen, vastgoed, procesinstallaties en ICT-systemen. Vervoerregio Amsterdam keurt de investeringen in strategische activa goed en verstrekt hiervoor investeringssubsidies. In het OV-Governancetraject zijn afspraken gemaakt over werkprocessen en de bekostigingssystematiek. Deze gelden vanaf 1 januari 2022.

- Uitvoering (toezicht): GVB Activa BV
- Bekostiger: Vervoerregio Amsterdam
- Eigenaar middelen: gemeente Amsterdam

Exploitatie en onderhoud veren

De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor het instellen van veerdiensten over het IJ en het Noordzeekanaal. GVB Veren BV verzorgt dit in opdracht van de gemeente,

afdeling Verkeer en Openbare Ruimte. Ook de aanleg van en het onderhoud aan pontaanlandingen is uitbesteed aan GVB Veren BV.

- Contract: Veren
- Uitvoering: GVB Veren BV
- Opdrachtgever en eigenaar veren en infrastructuur: gemeente Amsterdam, afdeling Verkeer en Openbare Ruimte
- Bekostiger: gemeente Amsterdam, afdeling Verkeer en Openbare Ruimte Stationsontwikkeling

GVB Stations Retail & Ontwikkeling BV draagt bij aan de verblijfskwaliteit op de Amsterdamse stations, perrons en haltes. Deze onderneming voert commerciële activiteiten uit.

Aanvullend vervoer

GVB Commercieel Vervoer BV biedt bijzonder personenvervoer, taxivervoer en overig personenvervoer aan, als aanvulling op het reguliere OV in Amsterdam door GVB Exploitatie BV. Begin 2018 is aan GVB Commercieel Vervoer BV een communautaire vergunning verleend voor de periode 5 januari 2018 tot 4 januari 2023.